

„Основна студија и Стратешки план за развој на прекуграничниот регион Преспа“

“Baseline Study and Strategic Plan for development of Prespa Region”

Основна студија и Стратешки план за развој на прекуграничниот регион Преспа

- Програмски документ кој дава проценка на постоечката состојба на регионот и насоки и можни решенија по однос на негов интегриран социо – економски развој.

Основна студија и Стратешки план за развој на прекуграничниот регион Преспа

- Се состои од два дела:
  1. Основна студија и
  2. Стратешки план за развој.
- 1. Основната студија ги анализира социо-економската состојба, нееднаквостите (разликите) и потенцијалите за развој на Регионот.
- 2. Стратешкиот план ја претставува рамката на правци за развој, дефинирани низ сет на приоритетни области, стратешки цели, специфични цели и акции.

Основна студија и Стратешки план за развој на прекуграничниот регион Преспа

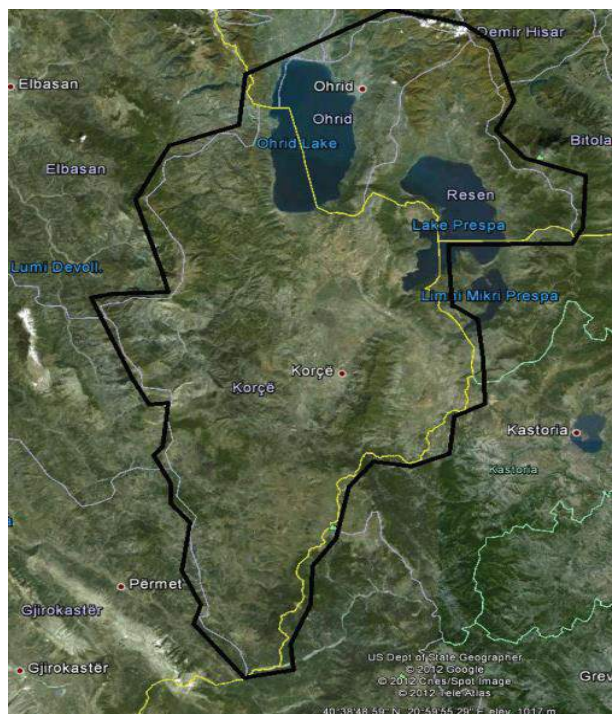
- Документот е заеднички изработен од страна на Регионалната група на заинтересирани страни во период: март – август, 2012
- Процес на 4 заеднички средби и дополнителни консултации со користење на инструменти на партиципативно планирање.
- При изработката се користеше Пристапот за развој заснован на област (ABD) како основна методологија.

Прекуграничен регион Преспа

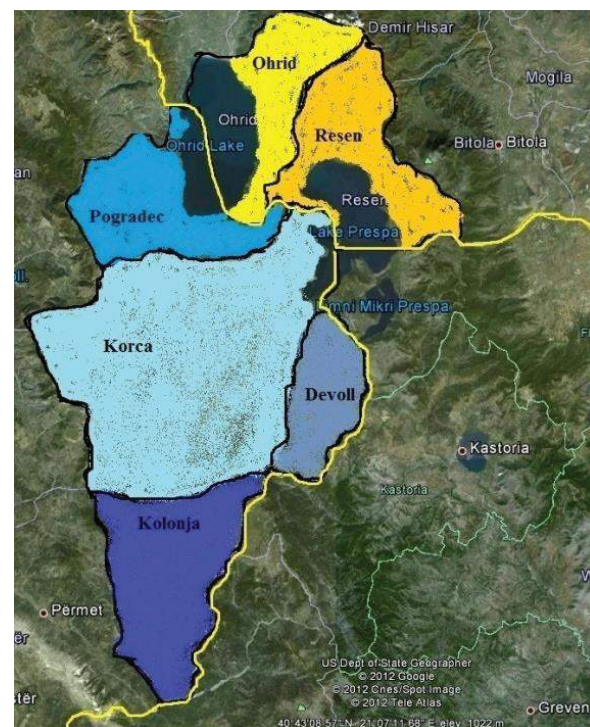
- Преспа е еден од осумте прекугранични региони, селектиран од страна на Бордот на SWG.
- Регионот е сместен на територија која и припаѓа на две држави: Македонија и Албанија.
- Географски, регионот е позициониран во Југозападна Македонија и Југоисточна Албанија.

Географското подрачје покриено со Стратешкиот план

Мапа на Прекуграничниот регион Преспа

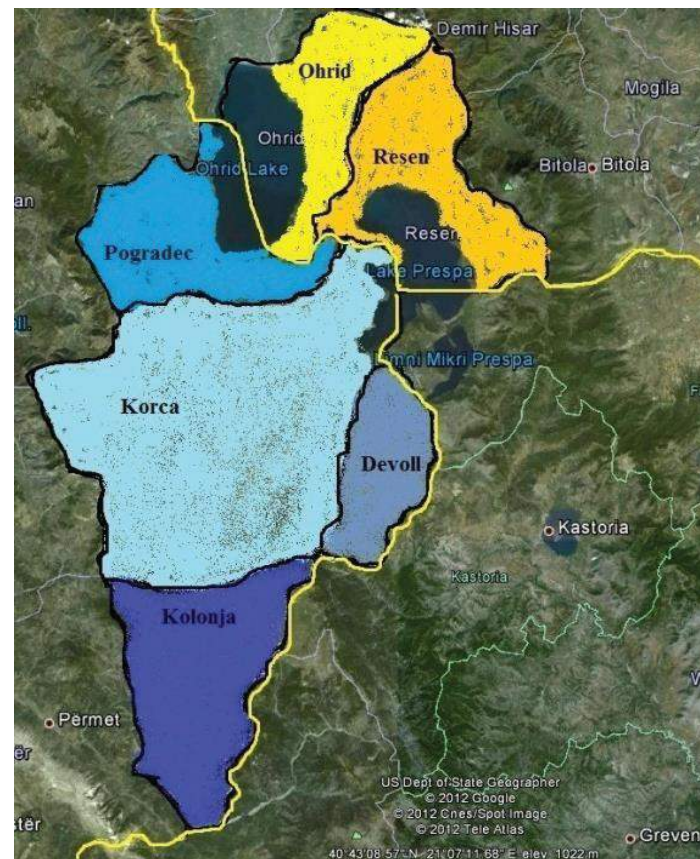
Граници на регионот

Општините во регионот

Географското подрачје покриено со Стратешкиот план

- Регионот се состои од:
  - 2 Општини од Македонија:
Ресен и Охрид
  - Округот Корча од Албанија -
составен од 4 региони:
**Корча,
Девол,
Колоње и
Поградец**

Географското подрачје покриено со Стратешкиот план

- Во согласност со критериумите на ABD и индикаторите, земени во предвид при селекција на регионите, Регионот Преспа ги поседува неопходните карактеристики за создавање прекугранично подрачје заради заеднички развој.

Географското подрачје покриено со Стратешкиот план

Број на жители во:

Македонија:	70814	Албанија:	257576
Вкупно:	328.390		

Површина (km²):

Македонија:	1122.93 km ²	Албанија:	2259 km ²
Вкупна површина:	3381,93 km ²		

Густина на население:

Македонија:	63,06	Албанија:	114
-------------	-------	-----------	-----

Густина на население во регионот: 97,1 жител

- Согласно OECD критериумите, регионот според број на жители е типично рурален регион.
- И другите критериуми (географски одлики, ресурси, економски активности,..) му даваат рурална одлика на регионот.

Географското подрачје покриено со Стратешкиот план

- Прекуграничниот регион Преспа поседува заеднички и посебни карактеристики по однос на предности и силни страни:
  - изобилство на природни ресурси и биодиверзитет,
  - чиста животна средина
  - релативно добра физичка (патна) и комунална инфраструктура
  - Одредено ниво на хомогеност на економските социјалните и другите перформанси (ако се земе во предвид дека во овој регион влегуваат две прилично развиени општини: Корча и Охрид
  - големи природни потенцијали за развој на земјоделството.

Географското подрачје покриено со Стратешкиот план

- Општините од регионот имаат слични карактеристики по однос на природните ресурси и економски активности кои се претежно во областите на земјоделството и производството на храна.
- Поголемиот дел од нив поседуваат големи површини на шуми и земјоделско земјиште како и водни потенцијали и ранообразие на водна мрежа.

Географското подрачје покриено со Стратешкиот план

- Регионот има и заеднички проблеми и се соочува со предизвици како што се:
  - Депопулација поради економски причини и присуство на сиромаштија (пред се кај руралното население)
  - Слаби перформанси на социо-економскиот сектор (економии со мал капацитет и конкурентност)
  - Недоволно развиени владини структури за испорака на квалитетни услуги кон граѓаните и правните лица
  - заостаната инфраструктура (од секој тип) во селата,
  - неквалификувана работна сила.

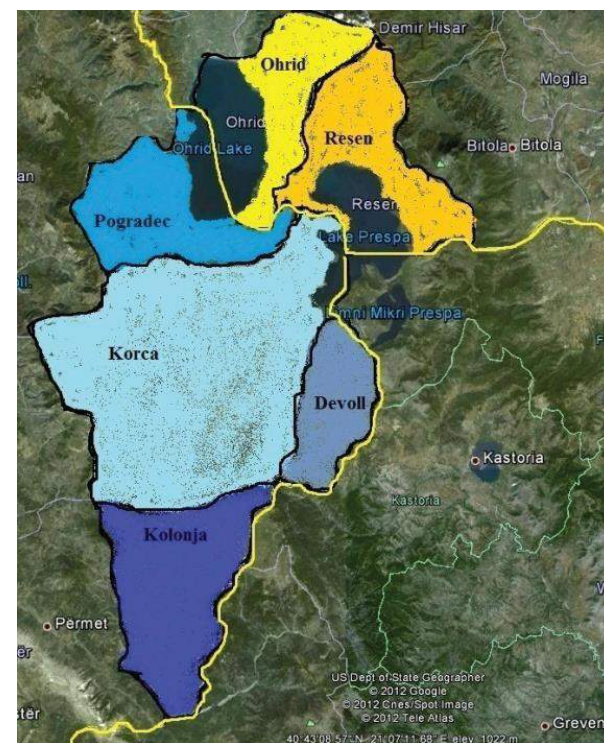
Стратешки план за развој на Регионот

- Стратешкиот и Акцискиот план за развој на Прекуграничниот регион Преспа дава препораки за одржлив и споделен развој на областа. Документот има за цел постигнување на рамномерен и оддрлив развој преку остварување на три основни цели:
  - Економска и социјална кохезија;
  - Заедничко сочувување(заштита) и управување со природните ресурси и културното наследство; и
  - Обезбедување на подобра рамномерност на конкурентноста на областа.
- Јадрото на Стратегијата е принципот на обезбедување на подобар квалитет на живот на граѓаните преку реализација на четирите основни цели на оддржлив развој (согласно принципите на ABD):
  - Успешна заштита на животната средина;
  - Одржливо користење на природните ресурси;
  - Подобрување на економскиот развој и зголемување на вработувањето;
  - Социјална заштита и развој кој ги зема во предвид потребите на секого.

Стратешки план за развој на Регионот

Структура:

- Визија
- 6 Приоритетни области
- 12 Стратешки цели
- 26 Специфични цели
- 116 акции

Стратешки план за развој на Регионот

- Приоритетните области се идентификувани од страна на Регионалната група на заинтересирани страни:
  - Животна средина
  - Земјоделство
  - Економски развој и туризам
  - Социјална кохезија
  - Регионална инфраструктура
  - Енергетска ефикасност
- Секоја приоритетна област има свои стратешки цели и за секоја од нив се изработени соодвени специфични цели и акции. Сите од нив се меѓузависни и се ставени во висока взаемна поврзаност, а со тоа се испочитувани и принципите на мултисекторската природа на ABD.

Визија

Прекуграничниот регион Преспа ќе прерасне во економски развиена област со чиста и здрава животна средина и намалена невработеност низ заеднички напори и програми; тој ќе биде област со оддржлив развој на туризмот и земјоделството и со високо ниво на енергетска ефикасност во сите сектори, место каде што разнообразието на културата и традицијата се почитувани и промовирани и регион спремен за интеграција во ЕУ.

Стратешки цели за Приоритетна област – Животна средина

- **Стратешка цел 1:** Создавање на функционален систем за интегрирана регионална заштита на животната средина и природните ресурси
- **Стратешка цел 2:** Подобрување на системите за управување со отпадните води и цврстиот отпад

Стратешки цели за Приоритетна област – Земјоделство

- **Стратешка цел 1:** Развој на земјоделството во Регионот преку поддршка на додавање на вредности на традиционалните земјоделски производи
- **Стратешка цел 2:** Зголемување на капацитетите за органско производство и производството на здрава храна

Стратешки цели за Приоритетна област – Економски развој и туризам

- **Стратешка цел 1:** Создавање услови за економски развој и зголемување на конкурентноста на регионот
- **Стратешка цел 2:** Поддршка на развојот на интегрирана туристичка понуда како основа за оддржлив туризам

Стратешки цели за Приоритетна област – Социјална кохезија

- **Стратешка цел 1:** Зголемување на нивото на социјална заштита на целата популација со посебен нагласок на ранливите и маргинализирани групи граѓани
- **Стратешка цел 2:** Подигнување на капацитетите на постоечките институции, здруженија и невладини организации, како и поддршка при создавање на нови, со цел соодветно да се адресираат и да се одговори на најжешките социјални прашања

Стратешки цели за Приоритетна област – Регионална инфраструктура

- **Стратешка цел 1:** Подобрување на локалните и прекуграничните конекции на општините во регионот преку развој на модерна инфраструктура
- **Стратешка цел 2:** Подобрување на комуналната инфраструктура во регионот

Стратешки цели за Приоритетна област – Енергетска ефикасност

- **Стратешка цел 1:** Користење на извори на обновлива енергија во регионот
- **Стратешка цел 2:** Градење на енергетско ефикасни јавни објекти и промоција на штедењето на енергија во регионот

Следни чекори

- Зајакнување на Регионалната група на заинтересирани страни заради преземање на следни активности и евентуално, одговорности за регионален развој
  - Стратешко планирање
  - Пишување проекти
  - Вмрежување
  - Заедничко приоритизирање и носење одлуки
- Понатамошна работа на Стратешкиот план и Акцискиот план за развој на прекуграничниот регион Преспа
  - Финализација на Стратешкиот план (стратешки цели, специфични цели)
  - Финализација на Акцискиот план (акции за секоја специфична цел)
- Понатамошна приоритизација на акциите и избор на проектни идеи
- Изработка на приоритизираните проектни идеи во предлог проектни апликации